

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ:

Η ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σκοπός του κεφαλαίου αυτού είναι να καταλάβουμε πως τα χρώματα επηρεάζουν το σώμα μας, τη ψυχή μας, τη σκέψη και το συναίσθημά μας, αλλά και πως επηρεάζουν το φυτικό και ζωϊκό κόσμο.

9.1 ΓΕΝΙΚΑ

Παρατηρούμε ότι τα χρώματα χρησιμοποιήθηκαν από τον άνθρωπο, στην πορεία του μέσα στους αιώνες, για να συμβολίζουν σημαντικά πράγματα. Κάθε λαός έχει τους δικούς του κώδικες και κάθε εποχή οι κώδικες αυτοί αλλάζουν. Το μαύρο για παράδειγμα μπορεί να σημαίνει γονιμότητα, άρα ζωή, αλλά και θάνατο και κακή τύχη.

Όλοι όμως πρέπει να συμφωνήσουμε πως ο άνθρωπος χρησιμοποιεί τα χρώματα για ν' αναδείξει και να περιγράψει ιδέες, για να αναπαραστήσει την ζωή και την καθημερινότητά του, για να επικοινωνήσει μ' έναν εύληπτο κώδικα με τους συνανθρώπους του, για να κατασιγάσει τους φόβους του.

Πολλές φορές τα χρώματα επηρεάζουν τα συναισθήματά μας. Ζούμε καθημερινά σε μια πραγματικότητα χρωμάτων που αρχίζει από το μπλε-βιολέ των πρωινών ωρών, πριν το ξημέρωμα, περνά στο κόκκινο-πορτοκαλί της ανατολής, φθάνει στο κίτρινο το μεσημέρι και γίνεται κόκκινο-πορφυρό τις απογευματινές ώρες, για να καταλήξει στο μπλε-μαύρο της νύχτας.

Τα συναισθήματα, ανάλογα με τα χρώματα που παίρνει η φύση κατά την διάρκεια της μέρας, αλλάζουν και αυτά. Συνήθως τα ξημερώματα αισθανόμαστε αβεβαιότητα και τα χρώματα του μπλε-μαύρου που ξανοίγουν με το πέρασμα της ώρας μας δίνουν την αίσθηση της αναμονής. Καθώς ο ήλιος ανεβαίνει, το φωτεινό κίτρινο βελτιώνει την ψυχολογική κατάστασή μας, γινόμαστε πιο δραστήριοι και ευδιάθετοι, ενώ καθώς έρχεται η νύχτα αισθανόμαστε λιγότερο ευδιάθετοι.

Μια ηλιόλουστη μέρα είμαστε πιο αισιόδοξοι, ενώ μια σκοτεινή συννεφιασμένη ημέρα, που τα πάντα έχουν την απόχρωση του γκρι, αισθανόμαστε απαισιόδοξα. Οι αποχρώσεις που κυριαρχούν στο καθημερινό οπτικό μας περιβάλλον, μας βομβαρδίζουν με χιλιάδες ερεθίσματα που αποκωδικοποιούνται στον εγκέφαλό μας και προκαλούν σωματικές και ψυχοδιανοητικές λειτουργίες. Παρακάτω αναφέρουμε τα χρώματα και τις ιδιότητές τους.

9.2 ΧΡΩΜΑΤΑ – ΣΥΜΒΟΛΑ

Κατά τη διάρκεια της μέρας οι πρόγονοί μας μπορούσαν να κυνηγήσουν για την τροφή τους και να προστατευθούν από τους εχθρούς τους. Έτσι το κόκκινο της γης και το κίτρινο του ήλιου συμβόλιζε την ζωή. Το μπλε-μαύρο της νύχτας συνδυάστηκε με την παθητικότητα και την ηρεμία. Το μαύρο σκοτάδι προκαλούσε φόβο και προμήνυε κινδύνους και γι αυτό το μαύρο χρώμα συνδυάστηκε με το θάνατο.

Κατά την εξέλιξη του ανθρώπου μέσα στους αιώνες, τα χρώματα ερμηνεύθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν από καλλιτέχνες μα και φιλοσόφους ως σύμβολο ιδεών. Έτσι το λευκό συνδέθηκε με την ευφυΐα, το κίτρινο με το πνεύμα, το πράσινο με την ψυχή, το κόκκινο με τη φύση, το φωτεινό πράσινο με τη φαντασία και το μπλε με τη διαίσθηση.

Κόκκινο

Σύμφωνα με την εβραϊκή παράδοση, το όνομα Αδάμ, το όνομα του πρώτου ανθρώπου, σημαίνει «κόκκινος», ή «ζωντανός». Ακόμα και σήμερα σε Σλαβικές διαλέκτους «κόκκινο» μπορεί να σημαίνει «ζωντανός» ή «όμορφος».

Για τους αρχαίους Αιγυπτίους το κόκκινο ήταν το χρώμα του θεού Ρα, που ήταν ο θεός του ήλιου (πηγή ζωής), ενώ οι Ρωμαίοι συνέδεαν το κόκκινο με τον θεό Άρη, τον θεό του πολέμου. Ακόμα και σήμερα το κόκκινο συσχετίζεται με τον πόλεμο και την επανάσταση.

Πορτοκαλί και κίτρινο

Το πορτοκαλί είναι το χρώμα της ευτυχίας για τους Κινέζους και τους Γιαπωνέζους, ενώ οι πορτοκαλί ρόμπες των βουδιστών μοναχών συμβολίζουν την ηρεμία και την ταπεινότητα. Σε μερικές απεικονίσεις του Κήπου της Εδέμ, από το Δέντρο της Γνώσης κρέμεται ένα πορτοκάλι και όχι ένα μήλο. Για τους Ινδουιστές και για τους Χριστιανούς το κίτρινο συμβολίζει τη Ζωή και την Αλήθεια.

Πράσινο

Το πράσινο συμβολίζει τη γονιμότητα της φύσης. Για τους αρχαίους Έλληνες το πράσινο ήταν το χρώμα της θεάς του Έρωτα, της Αφροδίτης. Για το Ισλάμ το πράσινο είναι ένα ιερό χρώμα γιατί ο Αλλάχ αποκαλύπτεται στον άνθρωπο μέσα από τη φύση, ποτέ όμως δεν παίρνει ανθρώπινη μορφή, άρα το πράσινο είναι το χρώμα του προφήτη. Για τους χριστιανούς το πράσινο συμβολίζει το χρώμα της Αγίας Τριάδας.

Μπλε

Αυτό το χρώμα αποδίδεται από την καθολική Εκκλησία, στην Παρθένο Μαρία που είναι γνωστή ως η «Βασίλισσα των Ουρανών». Πολλές φορές η Παρθένος Μαρία απεικονίζεται φορώντας ένα μπλε σκούρο μανδύα. Στην Παλαιά Διαθήκη ο Θεός παρουσιαζόταν με το μπλε σκούρο χρώμα.

Στο Ισλάμ το μπλε και το τουρκουάζ είναι το χρώμα της ισλαμικής θρησκείας και κοινότητας, γι' αυτό το βλέπουμε συχνά στα Τζαμιά (Μπλε Τζαμί στην Κωνσταντινούπολη).

Το μπλε συμβολίζει επίσης την ειρήνη, την αλήθεια και τη συνεργασία. Βλέπουμε πως έχει χρησιμοποιηθεί στη σημαία των Ηνωμένων Εθνών και στη σημαία της Ενωμένης Ευρώπης.

Μωβ - βυσσινί

Έχει συνδεθεί με τη βασιλεία και την πνευματική κυριαρχία. Οι βασιλιάδες, οι αυτοκράτορες, οι ιερείς ντύνονταν με μωβ ενδύματα. Αυτό οφείλεται επίσης στο γεγονός πως στους αρχαίους πολιτισμούς μόνο οι πλουσιότερες τάξεις μπορούσαν να αγοράσουν ρούχα που είχαν αυτή την απόχρωση, τα οποία κόστιζαν πολλά χρήματα. Ήταν σύνηθες να τυλίγουν τα νεογέννητα με μωβ - βυσσινί υφάσματα για να γνωρίσουν ευημερία και επιτυχία στο μέλλον τους.

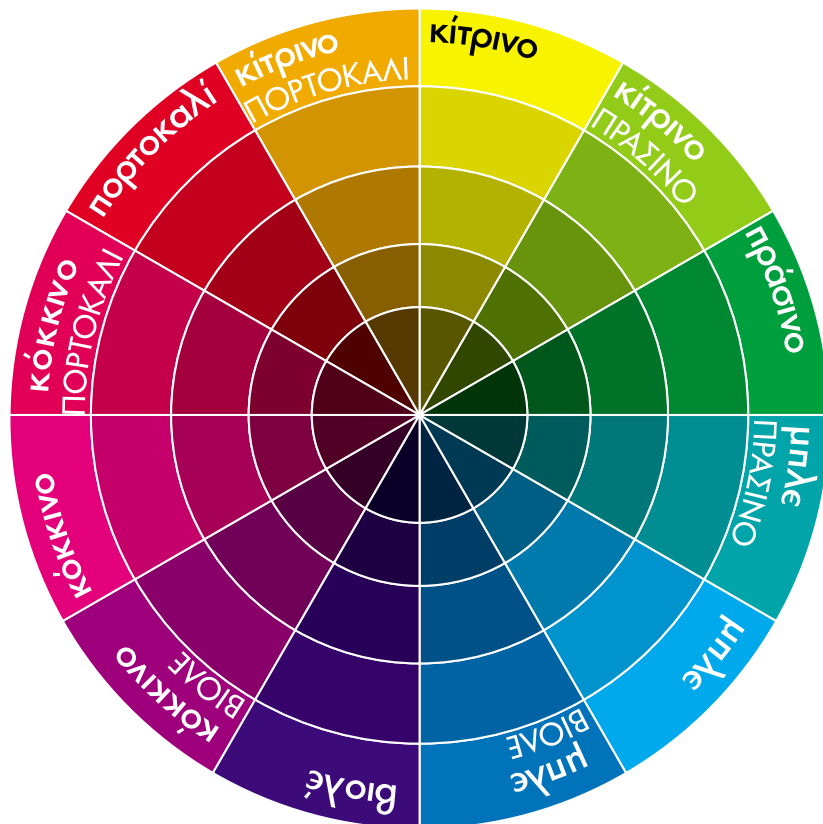
Μαύρο

Το μαύρο είναι το χρώμα του πλανήτη Πλούτωνα. Ο ρωμαϊκός θεός της γεωργίας έχει αυτό το χρώμα. Γιόρταζαν και τιμούσαν αυτόν τον θεό στη μέση του χειμώνα, μια γιορτή που εξελίχθηκε στα σημερινά Χριστούγεννα.

Στην αρχαία Αίγυπτο ήταν το χρώμα της Ίσιδος, της Μαύρης Παρθένας θεάς που συμβόλιζε την γονιμότητα της μαύρης γης του Νείλου, γι' αυτό οι μαύρες γάτες ήταν ιερά ζώα στην Αίγυπτο. Αυτή η παράδοση μεταφέρθηκε αργότερα στην Ευρώπη, διαστρεβλωμένη όμως. Οι μαύρες γάτες ακόμα και σήμερα συμβολίζουν για τους προληπτικούς την κακή τύχη.

Λευκό

Λευκό είναι το χρώμα του φεγγαριού. Στην αυτοκρατορική Ρώμη, στην Κίνα και την Ινδία είναι το χρώμα του θανάτου.

Εικόνα 56

Τα χρώματα και οι αποχρώσεις τους.

9.3 ΠΩΣ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΑΣ

Κόκκινο

Είναι το χρώμα του αίματος και έχει ερεθιστική δράση στην καρδιά και στην κυκλοφορία του αίματος. Το κόκκινο φως αυξάνει την πίεση του αίματος. Βοηθά στο να παραχθούν ερυθρά αιμοσφαίρια στο αίμα, ερεθίζει τους αδένες να παράγουν αδρεναλίνη και βοηθά τελικά τον οργανισμό ν' αναπτύξει το ανοσοποιητικό του σύστημα.

Πορτοκαλί

Το πορτοκαλί έχει σημαντική επίδραση στο γεννητικό σύστημα και βοηθάει πάρα πολύ στην πέψη. Επίσης βοηθά, όπως και το κόκκινο, στο να βελτιωθεί το ανοσοποιητικό σύστημα του οργανισμού.

Κίτρινο

Ερεθίζει τον εγκέφαλο κρατώντας μας σε εγρήγορση και κάνοντάς μας πιο αποφασιστικούς. Ενισχύει το νευρικό σύστημα, ενεργοποιεί τη λέμφο και βοηθά στην πέψη.

Μπλε

Το μπλε είναι συνδεδεμένο με το λαιμό και το θυρεοειδή αδένες και είναι πολύ χαλαρωτικό, δροσιστικό και ηρεμιστικό. Το μπλε φως μειώνει την πίεση του αίματος. Έχει στυπτική και αντιφλεγμονώδη δράση. Το σκούρο μπλε έχει παυσίπονες - καταπραυντικές ιδιότητες.

Πράσινο

Το πράσινο ηρεμεί την καρδιά. Δρα στο συμπαθητικό νευρικό σύστημα χαλαρώνοντας τους μυς του στήθους. Έτσι βοηθά στο ν' αναπνέουμε πιο βαθιά και πιο αργά. Έχει ιδιότητες εξισορρόπησης και βοηθά στο να ρυθμιστεί η κυκλοφορία του αίματος.

Βιολέ

Το βιολέ έχει καθαριστικά και αντισηπτικά αποτελέσματα. Δροσίζει το σύστημα του οργανισμού και κάνει καλό όταν χρησιμοποιείται σε «ζεστές» καταστάσεις, όπως τα ηλιακά εγκαύματα. Το βιολέ μειώνει την όρεξη και την πείνα και εξισορροπεί το μεταβολισμό του σώματος.

9.4 ΠΩΣ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Αφού, όπως είδαμε πιο πάνω, τα χρώματα επηρεάζουν τον οργανισμό και τις λειτουργίες του, μπορούμε να υποθέσουμε ότι έχουν μια αξιοσημείωτη επίδραση και στην ψυχή μας (συναισθήματα, διαθέσεις).

Κόκκινο

Είναι ένα έντονο χρώμα που έχει συνδυαστεί με τη ζωτικότητα και την φιλοδοξία. Βοηθά να ξεπεράσουμε τις αρνητικές σκέψεις. Είναι όμως συνδυασμένο και με το θυμό. Αν ζούμε σε ένα περιβάλλον με πολύ κόκκινο χρώμα, μπορεί να αισθανθούμε ευερέθιστοι και ανυπόμονοι.

Με όρους χρόνου το κόκκινο αντιπροσωπεύει το παρόν. Όποιος επιλέγει το κόκκινο επιθυμεί οι ίδιες του οι δραστηριότητες να του αποφέρουν έντονες εμπειρίες και ολοκλήρωση ζωής. Το κόκκινο είναι η επιβολή της βούλησης. Συμβολικά αντιστοιχεί στο αίμα, στην κατάκτηση, στην επανάσταση, στην αρρενωπότητα.

Ροζ

Ηρεμεί τα συναισθήματα (σε αντίθεση με το κόκκινο) και δίνει ένα αίσθημα ζεστασιάς και φροντίδας. Μειώνει αισθήματα επιθετικότητας, περιβάλλοντάς μας προστατευτικά. Καταπραΰνει αισθήματα μοναξιάς, υπερευαισθησίας και υποβάλλει μια πιο αισιόδοξη στάση ζωής. Το κόκκινο σχετίζεται με τη σεξουαλικότητα, το ροζ αντίθετα σχετίζεται με μια πιο βαθιά, χωρίς εγωισμούς αγάπη.

Κίτρινο

Ένα χαρούμενο και φωτεινό χρώμα που μας κάνει αισιόδοξους, όπως μια φωτεινή, ηλιόλουστη ημέρα. Σχετίζεται με τη φιλοσοφική πλευρά της σκέψης και με την έκφραση απόψεων. Βοηθά στη μνήμη και στην καθαρή σκέψη, στο να παίρνουμε αποφάσεις και να κρίνουμε σωστά. Μας κάνει ανοιχτόμυαλους και βοηθά στο να κατανοήσουμε καινούριες ιδέες ευκολότερα. Δημιουργεί έμπνευση, αυξάνει τον αυτοέλεγχο. Το κίτρινο αντιστοιχεί συμβολικά με την ευχάριστη ζεστασιά του ήλιου, το χαρούμενο πνεύμα και την ευτυχία.

Πορτοκαλί

Είναι ένα πολύ χαρούμενο χρώμα. Ερεθίζει το μυαλό, ανανεώνοντας το ενδιαφέρον μας για τη ζωή. Προάγει τη φαντασία, είναι ζεστό και μας κάνει να αισθανόμαστε αισιόδοξοι και αυτάρκεις. Είναι ένα αντικαταθλιπτικό χρώμα..

Πράσινο

Το πράσινο είναι το χρώμα της φύσης. Βοηθά στο να απαλλαγούμε από το άγχος και να ηρεμήσουμε όταν αισθανόμαστε ψυχολογική πίεση. Δημιουργεί μια αίσθηση άνεσης, νωχελικότητας, ηρεμίας, χαλάρωσης και άνετου χώρου, ώστε ν' απαλλαγούμε από πιεστικές σκέψεις και ανασφάλειες. Τα χακί πράσινα, ή το χρώμα της ελιάς, όμως είναι καταθλιπτικά όπως τα φύλλα των δέντρων όταν πέφτουν και αποσυντίθενται. Τα κιτρινοπράσινα χρώματα σχετίζονται και με αισθήματα ζήλιας, φθόνου και κτητικότητας.

Μπλε

Το μπλε μας ηρεμεί, όπως χαλαρώνουμε κοιτώντας ένα σκούρο μπλε νυχτερινό ουρανό. Αυξάνει τη διάθεση έρευνας, δημιουργεί εσωτερική γαλήνη, βοηθάει στο συνειρμό ιδεών, αυξάνει το θρησκευτικό συναίσθημα, δημιουργεί εσωτερική αρμονία.

Προκαλεί συναισθήματα βαθύτερα και συμβολίζει την αφοσίωση στους φίλους. Το μπλε αποτελεί προϋπόθεση για την αισθητική εμπει-

ρία και την στοχαστική διάθεση. Συμβολικά αντιστοιχεί στο ήρεμο νερό και τη θηλυκότητα.

Άλλα χρώματα και οι ψυχολογικές επιδράσεις τους:

✓ **ΤΥΡΚΟΥΑΖ:** ανανεωτικό, δροσιστικό, νεανικό, ηρεμεί το πνεύμα, ενισχύει την συγκέντρωση και ελέγχει το κέντρο του λόγου. Τονώνει την αυτοπεποίθηση.

✓ **ΒΙΟΛΕ/ΜΩΒ:** Σχετίζεται με την προστασία και εξισορρόπηση της ψυχής. Εξαιρετικά ηρεμιστικό, εντείνει τις ψυχικές διεργασίες της διαίτησης, της φαντασίας, και του στοχασμού. Βοηθά στην καταπολέμηση συναισθημάτων φόβου. Εμπνέει τη δημιουργικότητα σε επίπεδο τέχνης.

✓ **ΛΕΥΚΟ:** Ηρεμιστικό, εξαγνιστικό, ψυχρό δημιουργεί την αίσθηση της, απομόνωσης, δημιουργεί χώρο για στοχασμό.

✓ **ΜΑΥΡΟ:** Μυστηριώδες, θηλυκό - παθητικό, μοναχικό, βοηθά στην αυτοκριτική, μπορεί όμως να μας απομονώσει από τον κόσμο γύρω μας και να μας εμποδίσει ν' αναπτυχθούμε ψυχικά.

9.5 ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Τα χρώματα επηρεάζουν την ανάπτυξη και το άνθισμα των φυτών. Στο βασίλειο των ζώων το χρώμα χρησιμοποιείται επίσης σαν μια γλώσσα ανάμεσα στα μέλη της ομάδας, καθώς και για την επικοινωνία ανάμεσα σε διαφορετικά είδη.

Γενικά στη φύση, το κόκκινο χρώμα ή ο συνδυασμός μαύρο - κίτρινο, σημαίνει κίνδυνο. Πολλά φυτά, έντομα, ψάρια και θηλαστικά χρησιμοποιούν αυτά τα χρώματα ώστε ν' αποθαρρύνουν άλλα πλάσματα (ενδεχομένως εχθρικά) να πλησιάσουν. Το κόκκινο μπορεί επίσης να είναι ένα σεξουαλικό σημάδι, ένα κάλεσμα για ζευγάρι. Πολλά ζώα, κατά την περίοδο αναπαραγωγής, χρησιμοποιούν επιδεικτικά κόκκινα σημεία της γούνας ή του φτερώματός τους για να προκαλέσουν το άλλο φύλο. Πολλά φυτά προσελκύουν τα έντομα για την αναπαραγωγή τους με το κόκκινο χρώμα του άνθους τους.

9.5.1 Η ΑΙΣΘΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΖΩΑ

Τα ζώα έχουν τις ίδιες πέντε αισθήσεις που έχουμε κι εμείς, μερικές από αυτές όμως είναι πολύ πιο ανεπτυγμένες. Ο άνθρωπος βλέπει περιο-

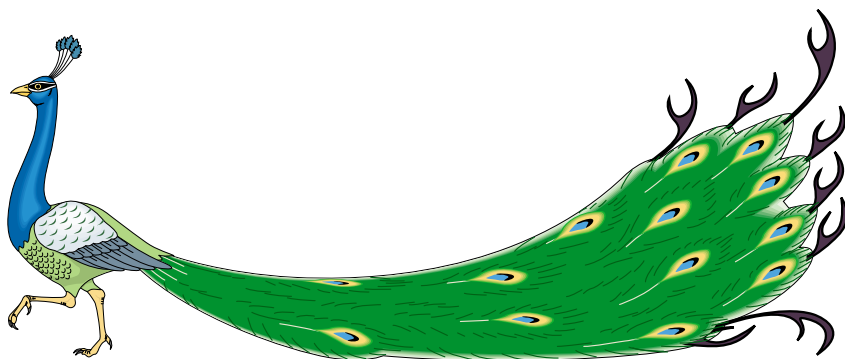

σότερα χρώματα από τα ατελέστερα ζώα, γιατί απλά ο εγκέφαλος μας είναι ικανός να μεταφράζει αποτελεσματικότερα τα μηνύματα που δέχεται το μάτι. Πολλά θηλαστικά βλέπουν ασπρόμαυρα, αλλά τα έντομα, τα πουλιά και τα ψάρια έχουν έγχρωμη όραση. Πολλά ζώα βλέπουν καλύτερα από τον άνθρωπο το βράδυ.

Παρά το γεγονός ότι ορισμένα ζώα δεν μπορούν να δουν ένα χρώμα, δεν σημαίνει πως δεν επηρεάζονται από αυτό. Για παράδειγμα, ο ταύρος δεν βλέπει το κόκκινο, όμως, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε, ερεθίζεται από αυτό (από τις δονήσεις του μήκους κύματος που αντιστοιχεί στο κόκκινο).

Πολλά ζώα που είναι κυνηγοί τη νύχτα, ή που πρέπει να εντοπίσουν την τροφή τους που είναι κρυμμένη, «βλέπουν - αισθάνονται», τα μικρότερα μήκη κύματος π.χ. οι γάτες μπορούν να «δουν» το υπέρυθρο, γι' αυτό βρίσκουν άνετα το ζεστότερο σημείο του σπιτιού.

Τα πουλιά και τα ζώα έχουν υπερανεπτυγμένη έγχρωμη όραση. Διαμέσου των ερεθισμάτων του χρώματος είναι ικανά ν' αναγνωρίζουν την κατάλληλη τροφή. Παράδειγμα οι μέλισσες μπορούν να «δουν» το υπεριώδες, όχι όμως το πορτοκαλί και το κόκκινο. Έτσι, ένα λουλούδι που ο άνθρωπος το βλέπει κίτρινο μια μέλισσα το αναγνωρίζει αν έχει υπεριώδες χρώμα. Την άνοιξη στην ελληνική φύση, πάρα πολλά αγριολούλουδα είναι κίτρινα. Οι μέλισσες τα βλέπουν λευκά και μωβ («βλέπουν» το υπεριώδες μήκος κύματος) και γι' αυτό τα επισκέπτονται και τα γονιμοποιούν.

Εικόνα 57

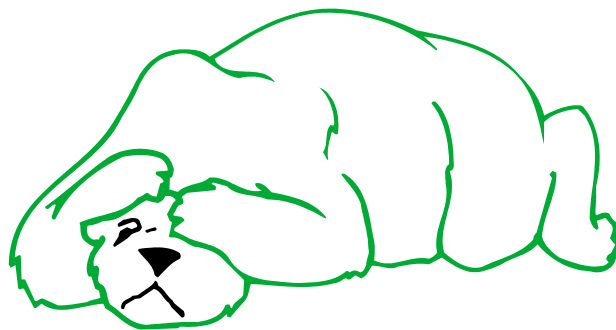
Το αρσενικό παγώνι προσελκύει τα θηλυκά με τους υπέροχους χρωματισμούς της ουράς του.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Τα πάντα γύρω μας έχουν χρώμα που μας βοηθά για να καταλάβουμε καλύτερα το μυστήριο του κόσμου που μας περιβάλλει.

Πέρα από τους συμβολισμούς, τα χρώματα έχουν επίδραση πάνω στο σώμα μας και στην ψυχή μας. Το κόκκινο, για παράδειγμα αυξάνει την αιματική κυκλοφορία, ενώ υπάρχουν χρώματα που μας ηρεμούν ή μας κατευνάζουν. Οι επιδράσεις των χρωμάτων στον ανθρώπινο οργανισμό και στην ανθρώπινη ψυχή έχουν μελετηθεί και αποτελούν μια ολόκληρη επιστήμη, με εφαρμογή σε πολλούς τομείς.

Στα ζώα, η αίσθηση της έγχρωμης όρασης μπορεί να είναι υπερανεπτυγμένη (να βλέπουν ακόμα και το υπέρυθρο - υπεριώδες) ή μειωμένη (να βλέπουν ασπρόμαυρα ή λίγα χρώματα). Πάντως, η αντίληψη των χρωμάτων σε κάθε είδος έχει αναπτυχθεί ανάλογα με τις ανάγκες που εξυπηρετεί αυτή η αίσθηση για τροφή, αναπαραγωγή και προστασία.

Εικόνα 58

Η πολική αρκούδα καμουφλάρετε γιατί η γούνα της είναι λευκή όπως το λευκό περιβάλλον των πάγων.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- ① Τα χρώματα έχουν επίδραση στο σώμα και στην ψυχή του ανθρώπου. Αναφέρετε ό,τι ξέρετε για το κόκκινο.
- ② Η αντίληψη των χρωμάτων σε κάθε ζωικό είδος έχει αναπτυχθεί ανάλογα με τις ανάγκες που εξυπηρετεί αυτή η αίσθηση για τροφή, αναπαραγωγή και προστασία. Τι ξέρετε για τους χαμαιλέοντες, τις πολικές αρκούδες, τα αρσενικά παγώνια και τα βατράχια; Αναπτύξτε την απάντησή σας, σύμφωνα με την αρχική παραδοχή.
- ③ Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και κυκλώστε το Σ (Σωστό) ή το Λ (Λάθος).
  - Στο βασίλειο των φυτών και των ζώων, το χρώμα χρησιμοποιείται επίσης σαν μια γλώσσα ανάμεσα στα μέλη της ομάδας, καθώς και για την επικοινωνία ανάμεσα σε διαφορετικά είδη. Σ Λ
  - Το ροζ, επειδή περιέχει το κόκκινο, ερεθίζει τα αισθήματα. Σ Λ
- ④ Να συμπληρωθούν τα κενά:
  - Το βιολέ μειώνει την..... και την .....και εξισορροπεί το ..... του σώματος.
  - Το μπλε συμβολικά αντιστοιχεί στο..... και τη.....
- ⑤ Επιλέξτε τη σωστή απάντηση:
  - Το πορτοκαλί προάγει:
    - α) τη φαντασία
    - β) τον αυτοέλεγχο
    - γ) την ηρεμία.
  - Με όρους χρόνου το κόκκινο αντιπροσωπεύει:
    - α) το παρελθόν
    - β) το παρόν
    - γ) το μέλλον.

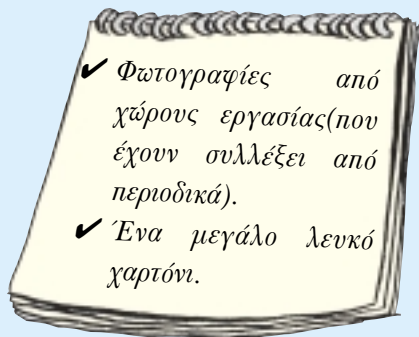
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

19^η ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στόχος: Να κατανοήσουν οι μαθητές την επίδραση των χρωμάτων στην ψυχολογική κατάσταση του ανθρώπου και πώς αυτό εφαρμόζεται στην διακόσμηση.

Θεωρητικό μέρος: Διαβάστε για το πώς τα χρώματα επηρεάζουν την ψυχολογική μας κατάσταση.

Υλικά:

Πορεία: Σ' ένα μεγάλο λευκό χαρτόνι, κολλήστε τις φωτογραφίες, αφού τις χωρίσετε σε κατηγορίες (νοσοκομεία, ξενοδοχεία, εκκλησίες, ταχυφαγεία, κ.λπ.)

Παρατηρήσεις: Παρατηρήστε πως τα χρώματα που χρησιμοποιούνται για κάθε χώρο εργασίας είναι συγκεκριμένα (π.χ. νοσοκομεία = λευκό, πράσινο).

ΕΡΓΑΣΙΑ

1η ομάδα:

*Βρείτε φωτογραφίες και παρουσιάστε τις στην τάξη.
Τα ταχυφαγεία (Fast Food) έχουν συνήθως κόκκινα χρώματα. Γιατί;
Οι διαγραμμίσεις στους δρόμους είναι λευκές ή κίτρινες. Γιατί;
Οι μπλούζες των γιατρών είναι λευκές. Γιατί;
Οι μπλούζες των χειρουργών είναι πράσινες. Γιατί;
Εντοπίστε χρώματα που χρησιμοποιούν σε συγκεκριμένα επαγγέλματα και δικαιολογήστε γιατί χρησιμοποιούνται.*

2η ομάδα:

Βρείτε φωτογραφίες διαφόρων προϊόντων που απευθύνονται: α) σε γυναίκες β) σε παιδιά γ) σε νέους και παρατηρήστε τα συγκεκριμένα χρώματα που χρησιμοποιούν οι διαφημιστές σε κάθε ομάδα.

Στο τέλος, αφού εξοικειωθείτε με την επίδραση των χρωμάτων, σχεδιάστε ένα κέντρο αισθητικής, χρησιμοποιώντας τα χρώματα που θεωρείτε κατάλληλα για τον τοίχο, τους πάγκους εργασίας, τον χώρο υποδοχής, τα έπιπλα, τις κάρτες κ.λπ.